

Assignatura: Habilitats i tècniques en treball Social

Professora: Carmina Puig i Cruells

Curs 2002-03

Objectius

- Conèixer els eixos estructuradors de l'entrevista com a relació i com a procés i a la vegada com a tècnica que opera sobre la relació.
- Reconèixer i identificar de forma teòrica i pràctica els diferents elements que intervenen en una situació d'entrevista.
- Exercitar la tècnica d'entrevista a través de dramatitzacions en el qual l'estudiant pugui situar-se en el rol d'usuari/ client i en el rol professional.
- Conèixer les bases dels models d'intervenció més significatius i la seva aplicació en contextos no clínics.
- Conèixer i comprendre que el procés de comunicació està immersit en un sistema social, les dimensions del qual afectaran les formes de llenguatge que sorgeixen de l'intercanvi.
- Adquirir habilitats en la comunicació interpersonal, perquè en tot procés de relació amb la comunitat, persones i institucions la interacció es configura com un element bàsic.

Metodologia

El desenvolupament de l'assignatura s'estructura en sessions teòriques i d'exercitació i representacions en l'aula.

El plantejament de l'assignatura és que l'estudiant pugui adquirir coneixements i habilitats en la **comunicació interpersonal i en l'entrevista**. La metodologia que es proposa és eminentment de caràcter pràctic i d'entrenament d'habilitats.

Exposició per part de la professora i exercitació per part dels estudiants, de les propostes de treball: representacions de situacions d'entrevista i de comunicació, seguit d'una reflexió conjunta entre els estudiants i la professora.

Anàlisi de processos a partir de diferents instruments: pel·lícules, fragments d'aquestes, exercicis escrits de seqüències comunicatives en l'entrevista en situacions reals de treball del Diplomat en Treball Social.

Es proposaran exercicis sobre lectures d'articles i llibres.

Temari

- Aproximació conceptual a L'entrevista- La conversa.

COMUNICACIÓ I RELACIÓ

LA COMUNICACIÓ, aspectes generals

1- La comunicació: la paraula, el gest i la representació.

- Concepte i perspectives teòriques
- Procés comunicatiu
- Elements del procés de comunicació
- Axiomes de la comunicació, segons P. Watzlawick
- Comunicació digital i analògica
- L'entorn de la comunicació. Anàlisi del context

2- LA COMUNICACIÓ: context interpersonal

- La comunicació interpersonal: un recurs per a les relacions amb les persones

3- Dimensions i característiques de la comunicació interpersonal

- La funció interactiva i interdependent de la comunicació
- Identificar les regles d'oportunitat o inoportunitat del context i els objectius de la comunicació interpersonal
- El comportament i la comunicació: el comportament verbal (llenguatge digital) i el no verbal (llenguatge analògic)
- Obstacles en la comunicació interpersonal
- Facilitadors de la comunicació interpersonal

4- Estils de comunicació

- Estils assertius. Estil agressiu
- Comportaments verbals i no verbal d'ambdós estils

5- Diferents habilitats per a la comunicació

- L'escolta, la interrogació, la negociació, la retroalimentació

EL MARC DE L'ENTREVISTA

- L'entrevista. Tipus d'entrevista segons procés, estructura, objectius i entrevistat
- Enquadrament de l'entrevista o setting
- Fases de l'entrevista
- Posicionament de l'entrevistador. Qualitats imprescindibles de l'entrevistador
- Habilitats i instruments per entrevistar
- La primera entrevista, l'entrevista de devolució, l'entrevista de seguiment
- L'anamnesi i la recollida de dades
- Elements per ordenar la informació: genograma, mapa de relacions familiars

ENTREVISTA I INTERVENCIÓ

- Concepte d'intervenció
- Tipus d'intervenció en l'entrevista
- Guies per la conducció d'entrevistes
- Anàlisi i avaluació de la situació presentada en termes interactius i de recursos potencials de la persona i relacionals
- Transferència i contratransferència en l'entrevista
- Contenció
- Insight
- Narrativa i relat: contingut i significants

Avaluació

Juny

Prova escrita de coneixements al final del quadrimestre, el valor serà del 60% .
Exercici pràctic el valor del qual serà de 40%

Les dues parts han d'estar aprovades per superar l'assignatura

Assistència i participació en els espais pràctics és obligatòria.

Setembre

Examen teòric amb exercici pràctic inclòs

Referències Bibliogràfiques

ACEVEDO, A.(1990) *El proceso de la entrevista, conceptos y modelos* .México: Limusa

BLEGUER J. (1971). *Temas de psicología*. Buenos Aires:ed. Nueva visión.

DAVIS, F. (1981). *La comunicación no verbal*. Madrid: Alianza Editorial

HERNANDEZ ARISTU,J.(1991). *Acción comunicativa e intervención social*. Madrid: De. Popular.

JIMENEZH.PINZON,F.(1983). *Técnicas psicológicas de asesoramiento y ayuda interpersonal*. Madrid : Narcea

KNAPP,M.(1982). *La comunicación no verbal*. Barcelona: Paidós Comunicación

MARTORELL M^aC.(1997) *Entrevista y consejo psicológico*. Madrid: Síntesis

LINARES , J. (1996) *Identidad y narrativa de la terapia familiar en la práctica clínica*. Barcelona : Paidós

SALZBERGER,I WITTENBERG, (1970). *La relación asistencial*. Buenos Aires: Amorrortu editores.

PEREZSANCHEZ, Antonio.(1996).*Prácticas psicoterapéuticas*
Barcelona:Fundació Vidal i Barraquer.

OTMER E. I OTMER S.(1996.) *L'entrevista clínica. Fundamentos*. DSM IV: Barcelona .ed. Masson.

TORRES DE BEA Eulàlia.(1997). *Entrevista i diagnòstic*: Barcelona: ed.Paidòs.

EGAN G,(1990). *The skilled helper*. California: Ed.Brooks /Cole

WATZLAWICK,P.(1991). *Teoría de la comunicación humana*. Barcelona: Herder